ILMOITUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (palkkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta.$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.65
Six Months.....$3.00 One Month.....60

No. 24

LAUANTAINA, TAMMIK. 29 P.—SATURDAY, JAN. 29 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

L. MARTENSIN KARKOTUKSEN MUISTELMIA

Kansajoukko laiturilla laulanut Marseljeesin, Punalipun ja Kansainvälisen

NEW YORK, N. Y. — (Fed. Pr.) Tower-rakennuksen kolmas lattia on tyhjä. Huomenna mahdollisesti tulee kyttimaalari ja raapii ikkunoista pois sanat "Venäjän neuvostotoimisto".

Matkan päässä merellä on Swedish-American linjan "Stockholm"-laivalla Ludwig Martens, Amerikassa oliut Venäjän neuvostotasavallan lähettiläs apulaisineen matkalla Venäjälle. Kun ylimenosilta vedettiin laivaan katkaistiin viimeinen silminnähtävä side Venäjän ja Amerikan välillä.

Mutta väkijoukko, joka uhmasi kolkkoa sadetta koko aamun osottaakseen kunnioitusta Martensille ja hänen apulaisilleen, näytti käsittävän, että tämä oli vain "näkemiin" eikä "hyvästijättö", jota he huusivat venäläisille. Mr. Martens itse sanoi olevansa vakuutettu, että Venäjän edustaja tultaisiin piakkoin kutsumaan takaisin Yhdysvaltoihin.

Viisituhatta henkeä saapui laiturille mielenosotukseen ilman minkäänlaista suunnitelmaa tai etukäteen tehtyä ilmotusta, mielenosotukseen joka kasvoi omien lakiensa mukaisesti. Kun Gregory Weinstein (Martensin sihteeri ja entinen Novy Mir-lehden toimittaja) ja Martens ilmestyivät näkyville heitettiin heille suuria ruusukimppuja. Väkijoukko suorastaan kantoi heitä käsillään. "Kansainvälinen", "Punalippu" ja "Marseljeesi", joita oli vain hyräilty väkijoukossa aamupäivällä, pääsivät valloilleen voitonhuutoina kun Martensin joukko astui laivalle.

"Näkemiin, toverit!" huusivat venäläiset omalla kielellään, amerikalaisten huutaessa: "Älkää huolehtiko — kyllä me vielä teidät näemme."

71 muuta karkotettavaa.

"Stockholmilla" matkusti 42 neuvostotoimiston virkailijaa. Seitsemänkymmentäyksi karkotettavaa tuotiin aivan viime hetkellä Ellis-saarelta ja lähetettiin kotimaahansa pitkäveteisen odotuksen jälkeen. Heidät kuljetetaan välikannella. Martens virkakuntineen aikoi matkustaa välikannella myöskin, mutta laivayhtiö ei sallinut sellaisesta puhuttavankaan. Hänelle ja perheelleen annettiin parhain yksityishuoneusto koko laivalla ja virkakuntansa jäsenille ensiluokan hytit.

Hyvästijättölausunnossa sanoi Mr. Martens:

"Minun poistumiseni on tullut loogillisena ja kiertämättömänä seuraaksena Amerikan hallituksen suhtautumisesta Neuvosto-Venäjään. Työsihteerin päätös kohdistuu ei suinkaan minua vastaan, vaan erikoisesti sitä hallitusta vastaan jota minä edustan. Päätöksessä sanotaan itse asiassa, että Amerikan hallitus ei sallisi neuvostohallituksen minkään edustajan lähestyä Amerikan poliittisten tai kauppasuhteitten perustamistarkotuksessa.

"Minulla ei ole tietoa Amerikan hallituksen tulevaisuuden suunnitelmista, en myöskään voi sanoa mihin tämä Europan suurimman maan pysyväisen hallituksen tunnustamisesta kieltäytyminen johtaa. Sen minä tiedän, että Neuvostohallitus on nyt lujempi, ilman pelkoa tai vaaraa ulkomaisesta tai sisäisestä hyökkäyksestä, kuin se oli silloin kun minä ensiksi lähestyin Amerikan hallitusta sen puolesta. Tiedän myöskin, että mailman teollinen ja taloudellinen tilanne, Amerikan kunnotettuna, on sellainen, että normaalisten taloudellisten suhteitten uudesti alkaminen on tullut pakottavaksi välttämättömyydeksi kaikille valloille. Minä voin ainoastaan sanoa, että kun Amerikan kansa on valmis käsittelemään tätä asiaa, on Venäjän työläisten ja talonpoikain hallitus valmis tapaamaan heitä sovinnollisessa ja ystävällisessä hengessä."

ALASKASSAKIN ALENNETAAN PALKKOJA

SEATTLE, tammik. 28 p. — The Copper River & Northwestern rautatieyhtiön Cordovan konttorista on ilmotettu, että yhtiin työläisten palkkoja tullaan alentamaan helmikuun 10 p:nä kymmenellä prosentilla. Syyksi sanotaan kuparinhinnan aleneminen.

SIINÄ PALKKA SAALISTAJIEN PUOLESTA TAISTELEMISESTA

BERLIINI, tammik. 29 p. (F.P.)— Surkea pettymys on kohdannut niitä puolalaisia sotilaita, jotka on nyt demobilisoitu sen jälkeen kun Puola teki rauhan Venäjän kanssa, tietää kertoa Varsovassa ilmestyvä sosialistilehti "Rabotnik", jonka numeroita on juuri saapunut tänne. Sen sijaan, että he saisivat ruokaa, maata ja työtä, joita heille hallituksen ja poliittisten puolueiden edustajat lupasivat sodan kestäessä, heillä ei ole nyt työtä eikä maata ja ruokaakin he saavat vain vähän. Sen parempaa huolta ei pidetä edes vapaaehtoisistakaan, jotka jättivät useinkin hyvän työpaikkansa ja menivät rintamalle. Varsovan rautatieasemilla on sadottain entisiä sotilaita, jotka ovat puetut rääsyihin, ollen ilman kenkiä ja palttoota.

Entisten sotilaiden komitea lähetettin presidentti Pilsudskin puheille, pyytämään häntä ryhtymään toimiin heidän avustamisekseen, mutta he elvät saaneet mitään muuta kuin joitakin tyhjiä lupauksia eräältä everstiltä, joka puhui heille hallituksen nimessä.

TYÖVÄENHALLIT. SAAVUTUKSET QUEENSLANDISSA

SYDNEY, Austraalia, tammik. 29 p. (F.P.) — Queenslandin työväenhallitus on entisten valtion omistamien teollisuuslaitosten lisäksi laittanut nyt myöskin hedelmienkannutuslaitoksen. Lähelle Brisbanea on se rakennuttanut suuren kannuttimon, ja vaikka siellä ovatkin työt vasta alussa, niin siellä kuitenkin käsitellään jo 2,000 laatikkoa ananasomenia päivässä. On merkillepantavaa, että valtio nomistamassa kannuttimossa maksetaan ananasomenien kasvattajille kaksi kertaa korkeampi hinta kuin yksityisten omistamissa kanputtimoissa maksetaan.

Kannuttimoon on parhaillaan tulossa uudenaikaiset koneet Yhdysvalloista. Tuossa valtion omistamassa kannuttimossa valmistetaan myöskin hyytelöä ja mausteita. Samalla kun yksityisissä kannuttimoissa pannaan tuotteet 13 ja 27 luodin kannuihin, niin valtion omistamassa kannuttimossa ne pannaan naulan ja kahden naulan kannuihin, joten ostaja niitä ostaessaan saa täyden mitan ja kuitenkin samalla hinnalla kannua päälle kuin yksityisetkin myyvät tuotteitaan. Hallitus ei aio tehdä voittoa tuolla kannuttimolla, vaan tarkotus on alentaa tuotteiden hintaa aina sikäli kuin se näyttää kannattavan.

OVELAA PALKANALENNUSPELIÄ CHICAGOSSA

CHICAGO, Ill. — (Fed. Press) Tämän kaupungin Business Men's Clearing House lähettää kiertokirjeitä kaikille työnantajille, selittäen, että suuri määrä "parhaimpia kontoristeja ja kirjanpitäjiä, y.m., jotka huomaavat, että heitä vastassa on huononevat työmarkkinat, ovat halukkaita vastaanottamaan työpaikan, vaikka siinä maksettaisiin palkkaa vähemmän kuin he ovat ennen saaneet." Seuraava naivi lausunto ei tarvitse selitystä:

"Sellaisten miesten palkkaaminen niihin työpaikkoihin, jotka järjestössämme avautuvat muutoksien y.m. kautta, on yksi keino, ja mielestämme mallikelpoinen keino palkkojen alentamiseksi 'normaalitasolle'. On kokonaan eri asia palkata mies alemmalla palkalla kuin alentaa työssä olevan miehen palkkaa."

"Clearing Housen" omistaa työnvälitystoimisto.

PALJON KUOLEE HOIDON PUUTTEESEEN

NEW YORK, tammik. 28 p. — Yleisen terveydenhoitolautakunnan jäsen Mrs. M. F. Vanderbilt sanoo juuri antamassaan lausunnossa, että tässä maassa kuolee vuosittain 70 tuhatta lasta ja 10 tuhatta äitiä synnytykseen hoidon puutteessa.

TERÄSTEHTAITA PANNAAN KÄYNTIIN

WARREN, Ohio, tammik. 29 p. — Trumbull teräsytiö, joka on työskennellyt vain puolella ajalla useita kuukausia, alkoi työt täydellä ajalla kaikissa 30 tehtaassaan illalla. Noin 2,500 miestä palasi töihin.

CHICAGO, Ill., tammik. 29 p. — Calumet-Indiana alueella on pantu lähes kymmenkunta terästehdasta käyntiin parin viimepäivän aikana. Inland teräsyhtiön tehtaat on kuitenkin pantu käyntiin 18—25 prosentin palkanalennuksella.

SIPERIAN HALLITUKSEN JA JAPANIN VÄLIT

Tshitan hallitus vaatii Japania poistamaan joukkonsa Siperiasta

TOKIO, tammik. 29 p. — Tshitan hallituksen ulkoministeri on vastikään lähettänyt sähköteitse Japanin ulkoministerille Utshidalle vaatimuksen, että Japanin on poistettava joukkonsa Siperiasta. Hän sanoo olevan sopimatonta ja epäinhimillistäkin, että japanilaisia joukkoja pidetään Vladivostokissa, katsoen siihen, että olot Siperiassa ovat jälleen rauhalliset.

Siperian tasavallan ulkoministeri sanoo, että japanilaiset estävät liikenteen ylläpitämisen venäläisillä rautateillä ja häiritsevät venäläisiä viranomaisia heidän toimissaan. Hän sanoo, että katsoen siihen, että Japani on usein vakuuttanut ystävyyttään Venäjää kohtaan, sen olisi nyt poistettava joukkonsa Siperiasta.

AMERIKALAISET SILMÄLLÄPIDON ALAISIKSI JAPANISSA

TOKIO, tammik. 29 p. — "Asahi" tietää kertoa, että japanilaiset viranomaiset ovat päättäneet tästälähtien ruveta pitämään kaikkia Japanissa liikuskelevia amerikalaisia tarkan silmälläpidon alaisina. Sanotaan viime aikoina Japaniin saapuneiden amerikalaisten, joiden pitäisi tänne tulleen vain huvittelemaan, uutterasti tutkivan teollista ja militaarista tilannetta Japanissa, ollen yhteistoiminnassa täällä asuvien amerikalaisten kanssa.

PUNAISTEN VAINO SAKSASSA

BERLIINI, tammik. 29 p. (F.P.)— Victor Stein, kommunistisen lehden "Hallesche Volksblattin" poliittisen osaston toimittaja, on vangittu kodissaan Hallessa. Hän on Itävallan kansalainen. Niin pian kuin kommunistit saivat tiedon hänen vangitsemisestaan he julistivat yleislakon. Suurin osa Hallen työläisistä yhtyi lakkoon, lakkoutuneiden työläisten joukossa ollen m.m. kunnallisen sähkötehtaan työläiset. Vangitsemisen johdosta ovat työläiset pitäneet protestikokouksia ja valtiopäivillä on tehty hallitukselle sen johdosta välikysymys.

UNITAUTIA CHICAGOSSA

CHICAGO. — Kaupungin terveysvirasto on ryhtynyt toimenpiteisiin "unitautia" (encephalitis lethargica) vastaan, joka leviää tässä kaupungissa.

Sitte tammik. 4 päivän on Chicagossa ilmennyt mainittua tautia 13 tapausta.

KOMMUNISTIT VOITTAVAT KAUKAISESSA IDÄSSÄ

TUKHOLMA. — "Politiken" kertoo seuraavaa:

Tshitsherinin virallisessa tiedonannossa sanotaan, että ammattijärjestöjen kongressissa Vladivostokissa on ylivoimaisella äänten enemmistöllä valittu kommunistiset ehdokkaat perustavaan kokoukseen. Ensimäisenä listalla mainitaan Nikiforoff. Habarovskin ammatijärjestön kongressi on asettanut listan, jossa on viisi kommunistia ja viisi ammattijärjestöjen ehdokasta.

KAUKANA ON KÖYHYYS SETÄ-SAMULISTA

WASHINGTON, tammik. 29 p. — Rahastonhoitaja Burken erottua toimestaan oli Setä-Samulin varat laskettava. Tämä oli ensimäinen kerta sitten vuoden 1913 kun ne laskettiin.

Tulos osotti, että Setä-Samulin kassakaapissa on rikkautta kaikkiaan $13,883,819,826.36⅔ (13 biljoonaa j.n.e.), josta käteistä rahaa 97,410,283.02 dollaria.

Rahaston kassaholveissa on bondeja ja kiinnityskirjoja kaikkiaan 12,308,849,043.34⅔ dollarin arvosta, josta yli kymmenen biljoonaa liittolaisten bondeja, virkaatekevän rahastonhoitajan Allenin lausunnon mukaan.

V. 1913 toimitetussa laskussa oli kassaholvissa arvopapereita kaikkiaan 1,326,422,051.48⅔ (yhden biljoonan, j.n.e.) dollarin arvosta, josta 100,231,911.90 dollaria käteistä rahaa. Suurimpana käteisrahan kauppana kuluneella ajalla oli 100,000,000 hopeadollarin myynti Englannin hallitukselle sodanaikana hopean puutteen lieventämiseksi Indiassa.

Laskussa ei mainita onko velallisista epävarmat poistettu.

PUHEVAPAUS MUINAISMUISTO PORTLANDISSA

PORTLAND, Ore., tammik. 29 p.— Majuri Baker on peruuttanut ennemmin myöntämänsä luvan käyttää yleistä auditoriumia Lincoln Steffensin ja Irvin St. John Tuckerin puhetilaisuudelle helmikuun 7 päivänä. C. Neumann, 92 Stanton St., oli ennemmin pyytänyt auditoriumia mainittua tilaisuutta varten ja oli saanut majurilta luvan, mutta sen jälkeen on majuri "tehnyt tutkimuksia" Steffensin ja Tuckerin suhteen ja saanut selville, että he "kallistuvat vallankumouksellisuuteen" ja siksi heitlä on puhetilaisuus kielletävä.

Baker oli m. m. saanut tietoonsa, että Steffens ja Tucker ovat puhuneet Denverissä. Hän sähkösanomalla kysyi Denverin majurilta, mitä hän ajattelee miesten puhetilaisuudesta. Kysymykseen vastattiin Denveristä: "Steffensin puhetilaisuus ei ollut tyydyttävä amerikalaisuuden kannalta katsoen. Kuulijakunta muodostui etupäässä kaikenkarvaisista radikaaleista. Hän hyökkää ankarasti Punaista Ristiä vastaan ja kallistuu vallankumouksellisesti ajattelevien puoleen."

Auditoriumin kieltämisessä on suurena tekijänä myöskin se seikka, että tilaisuudesta olisi muodostettu Neuvosto-Venäjän edustajan Ludwig Martensin karkotuksen protestikokous. Tätä eivät viranomaiset mukamas voi sietää.

Valtiomahti pukutyöläisten kurkussa

NEW YORK, tammik. 28 p. — New Yorkin pukutehtailijain liitto on tehnyt valtion ylioikeudelle anomuksen, että se määräisi Amalgamated Clothing Workers järjestön hajotettavaksi, koska se, esityksen tekijäin väitteiden mukaan, harjottaa laitonta toimintaa."

Pukutyöläisten järjestöä syytetään väkivaltaisuksiin ja anarkiaan kihottamisesta, sekä väitetään että sen jäsenet pahoinpitelevät niitä, jotka käyvät työssä pukutehtailijain liikkeissä.

Aluksi pyydetään ylioikeudelta väliaikaista injunktsionia, mikä estäisi liiton jäsenet piketeeraamasta tehtaiden lähettyvillä ja sen jälkeen vaaditaan järjestön täydellistä hajottamista ja sen toiminnan lopettamista.

Samalla vaativat tehtailijat uniolta $50,000 vahingonkorvausta.

Kuultuaan tehtailijain aikeet, lausui pukutyöläisten liiton presidentti Sidney Hillman, että tehtailijain teko on parhain todistus työläisten yksimielisyydestä ja myöskin siitä, että tehtailijat tunnustavat ei voivansa saada tehtaitaan käyntiin rikkurivoimilla.

Samalla hän ilmotti, että pukutyöläisten järjestö tulee ajallaan vastaamaan syytöksiin oikeuslaitoksissa ja osottamaan, että jos väkivaltaista toimintaa on kukaan harjottanut, niin se on juuri tehtailijaliitto, jolla on kymmeniä palkattuja pyssyhurttia ja "slukareita", joka tehtaan ympärillä, jotka pieksävät laillisilla oikeuksilla toimivia union pikettejä kuten New Yorkin poliisioikeuksien pöytäkirjat ja lukemattomat muut seikat todistavat. Jos siis mitään järjestöä olisi laittomuuden ja väkivallan tähden hajotettava, niin se on juuri tämä tehtailijain liitto, joka nyt meitä asettuu syyttämään siitä mitä se itse harjottaa.

KUMOUSLIIKE KÄYNNISSÄ BOLIVIASSA

BUENOS AIRES, Argentiina, tammik. 29 p. — Santiagosta, Chilestä, tänne tulleet tiedot kertovat, että Orurossa, Boliviassa, on pantu alulle vallankumous, tarkotuksella kukistaa presidentti Saavedran hallitus. Ankara sensuuri kerrotaan otetun käytäntöön Boliviassa.

Bautiste Saavedra valittiin Bolivian presidentiksi viime keskiviikkona Bolivian kansalliskonventsionissa.

FORDIN TEHTAAT KÄYMÄÄN OSA-AJALLA

DETROIT, tammik. 29 p. — Fordin Highland Parkin tehtaat on pantu käyntiin osa-ajalla. Nyt ensiksi on kutsuttu miehiä töihin vain sen verran, että voidaan tehdas järjestää työkuntoon. Maanantaina sanotaan työhön kutsuttavan noin neljäosa varsinaisesta työvoimasta. Ensimäiseksi kutsutaan valiomiehet työhön kirjeellisesti.

VALMISTAVAT HYÖKKÄYSTÄ VENÄJÄLLE

Rumania ja Puola solmineet liiton Neuvosto-Venäjää vastaan

PARIISI, tammik. 29 p. — Rumania ja Puola ovat tehneet militaarisen liiton suojatakseen itseään siinä tapauksessa, jos bolshevikit alottavat hyökkäyksen(?) Bessarabiassa tai Bukovinassa. Tällainen tieto on Bukarestissa olevan kirjeenvaihtajan Konstantin Casanan postitse tänne lähettämässä kopiossa langattomalla lähetettäväksi aiotusta sanomasta, jonka lähettämisen Take Jonescu kielsi.

Kenraali Haller, joka johti puolalais-amerikalaisia joukkoja Ranskassa ja joka nykyään toimii Galitsiassa olevan Puolan armeijan ylikomentajana, äskeisen vierailunsa aikana Bukarestissa solmisi militaarisen liiton Rumanian kanssa sen jälkeen kun oli toimittanut Dniesterin varrella olevien Rumanian puolustusvarustusten tarkastuksen.

Rumanian sotaministeri Rascano, joka on juuri palannut takaisin Bessaarabian rintamalta, sanoo rumanialaisten joukkojen olevan valmiina torjumaan punaisten hyökkäykset.

Georgia uhkaa Aserbeidshania.

KONSTANTINOPOLI, tammik. 29 p. — Georgian hallitus on lähettänyt Aserbeidshanille ultimaattumin, vaatien heti vapautettavaksi Bakussa vankeina olevat georgialaiset. Tämän lisäksi Georgia vaatii myöskin ennen tehdyn sopimuksen mukaisesti Aserbeidshania heti lähettämään kolme junalastia öljyä, uhaten Aserbeidshania sodalla, jollei se täytä noita vaatimuksia.

FRISCON SÄHKÖTYÖLÄISET ÄÄNESTÄVÄT LAKOSTA

SAN FRANCISCO, tammikk. 28 p. — Pacific Gas & Electric ja Great Western Power yhtiöitten työläiset ovat äänestäneet lakkoutumisesta sen takia kun P. G. & E. Co. ei ole suostunut palkankorotukseen ja G. W. P. yhtiö on ilmottanut alentavansa palkkoja helmikuun 1 p:nä. Kysymyksessä on noin tuhatkunnan työläisen lakkoutuminen. Äänestyksen tulokset lasketaan tänään.

TERÄSTRUSTIN TULOT ENTISTÄ SUUREMMAT

NEW YORK, tammik. 29 p. — Terästrustin kokonaistulot v. 1920 viimeiseltä neljännekseltä olivat $43,877,882 ja sitä edelliseltä neljännekseltä 48,051,540 dollaria. Koko vuoden tulot olivat $177,174,126. V. 1919 olivat tulot noin 25 miljoonaa dollaria pienemmät, vuoden 1918 tulojen ollessa vähän yli 208 miljoonan.

Tavalliset voitto-osingot on maksettu kaikille osakkeenomistajille ja loppu voitosta on siirretty vararahastoon.

PERUSTAVAT KOMMUNISTIPUOLUEEN ITALIAAN

LIVORNO, tammik. — Kun täällä koolla olleessa Italian sosialistipuolueen kongressissa oli äänestetty Kolmanteen Internationaleen liittymisestä ja ilmotettu äänestyksen tulokset, niin vasemmistolaisten edustaja Bordiga nousi puhujalavalle ja väitti äänestyksessä tapahtuneen väärennyksiä. Sen lisäksi hän lausui:

"Me, jotka olemme vähemmistönä, emme hyväksy äänestystä. Me edelleen ilmotamme, että enemmistö on eslintymisellään asettanut itsensä Kolmannen Kansainvälisen ulkopuolelle. Me pidämme edullisempana liittyä Moskovan Internationaleen ja jäädä taistelemaan köyhälistön taistelua. Sen johdosta me ilmotamme, että kommunistit poistuvat tästä istunnosta ja kokoontuvat St. Markin teatteriin, jossa tullaan muodostamaan uusi kommunistinen puolue. Eläköön kommunistit!"

Vasemmistolaiset osottivat lämpimää myötätuntoa Bordigan ilmotukselle ja "kansainvälistä" laulaen poistuivat istunnosta. Toiset jäivät paikoilleen.

Vanhan puolueen selitetään pitävän lehtensä, rahastonsa ja ko-operatiiviset laitoksensa. Uuden puolueen johtohenkilöinä mainitaan Bordiga sekä edusmiehet Bombacci ja Graziadei.

SAKSASSA OLEVAN AMERIKALAISTEN OMAISUUDEN HUOLTO

BERLIINI, tammik. 29 p. — Saksassa oleva amerikalaisten omaisuus jonka otti huostaansa saksalainen viholllismaalaisten omaisuuden huoltaja sen jälkeen kun Yhdysvallat ryhtyivät sotaan Saksaa vastaan, on nyt ilman ehtoja vapautettu, sanoi ulkoministerin apulainen tohtori Haniel von Haimhausen tänään. Lopullinen selvittely noiden omaisuuksien amerikalaisten omistajien kanssa on kuitenkin mahdoton toimittaa ennenkuin Yhdysvallat vahvistavat Versaillesin sopimuksen, taikka uusi sopimus tehdään näiden maiden välillä.

Sellaisissa tapauksissa kun Saksassa olevat amerikalaisten omistamat tehtaat asetettiin saksalaisen huoltajan kontrollin alaiseksi, niissä sallittiin edelleen olla samojen henkilökuntien, jotka niissä olivat siihenkin asti olleet. Haimhausen sanoi äskettäin International Harvester yhtiön varapresidentin käyneen persoonallisesti ulkoministeriössä kiittämästä sen johdosta kun yhtiön Saksassa olevaa omaisuutta oli sodan aikana niin tehoisasti ja huolellisesti suojattu. Tämän hän mainitsi esimerkkinä siitä kuinka hyvää huolta Saksassa yleensä on pidetty sodan aikana amerikalaisten omaisuudesta.

ATEENA, tammik. 29 p. — Lukuisat kreikkalaiset nuoret miehet, jotka eivät haluaisi palvella Kreikan armeijassa, ovat pyrkineet väärillä passeilla Amerikaan. Enemmän kuin viisikymmentä passia esitettiin täällä olevan Amerikan konsulin Lowrien viseerattavaksi eilen ja niistä 25 oli väärennettyä. On päästy selville, että pieni klikki on valmistanut noita väärennettyjä passeja ja joissakin tapauksissa ottaneet niistä $60.

I. W. W.-LÄISEN MURHAAJA VAPAUTETTU

FARGO, N. D., tammik. 29 p. — Great Northern rautatieyhtiön salapoliisi ja pyssyhurtta F. W. Nolan, joka viime lokakuun 2 päivänä ampui I. W. W.-liiton jäsenen Joe Bagleyn Hannafordissa, N. D., on viime lauantaina annetulla lautakunnan päätöksellä vapautettu kaikesta syyllisyydestä mainittuun murhaan. Juttu käsiteltiin Cass-kauntin oikeudessa täällä. Lautakunta harkitsi päätöstään viittä minuuttia vaille neljä tuntia.

Oikeudenkäynnin aikana todistivat useat todistajat Nolanin ampuneen Bagleyn tämän seisoessa kädet ylös kohotettuna. Nolan todisti ampuneensa muka "itsepuolustukseksen".

KAISERILLE HURRATAAN SAKSASSA.

BERLIINI, tammik. 29 p. — "Eläköön kaiseri!" huudeltiin useissa paikoissa Saksassa eilen, vietettäessa entisen kaiserin Wilhelmin 62 syntymäpäivää. Sadattuhannet kaiserin rojalistiset ihailijat julkisesti lauloivat ylistyslauluja hänelle ja vanhoille "hyville" ajoille.

Breslaun virallisen kauppaneuvoston kokouksessa syntyi aikamoinen rähäkkä kun kokouksessa olleet kaksi sosialistia kieltäytyivät ottamasta osaa kaiserille osotettuun eläköönhuutoon. 200,000 henkilöä, enimmäkseen preussilaisia, lähetti kaiserille syntymäpäivätervehdyksen, pienen "Reichsbote"-nimisen lehden välityksellä, joka keräsi noiden henkilöiden lähettämät kirjeet ja postikortit, sidotti ne kirjoiksi ja toimitti sitten kaiserille.

PALJON SYYTÖKSIÄ SOTALAKIEN NOJALLA

WASHINGTON, D. C. — Prokuraattori Palmer on todistanut senaatin tutkijakomiteaan edessä, että sotalakien nojalla on nostettu yhteensä seitsemäntoistatuhatta yhdeksänsataa kolme syytetty.

Näistä 17,903 jutusta on 3,924 sivuutettu muulla tavalla kuin syylliseksi julistamisella, 5,720 on tuomittu syylliseksi ja 9,259 on keskeneräisenä, sanoi Palmer.

Palmer määritteli sota-ajan lakien alaiset jutut seuraavasti:

Asevelvollisuuslaki — 4,412 syylliseksi julistamista, 2,144 sivuutettu muuten ja 8,846 ratkaisematta.

Vakoilulaki — 581 syylliseksi julistamista, 736 muuten syrjäytettyä ja 315 ratkaisematta.

Vakoilulain alaisena oli 237 vankilajuttua. Näistä on 133 henkilöä vielä vankilassa, 104 on vapautettu, sanoi Palmer, sekä lisäsi presidentin armahtaneen tai muuttaneen 199 henkilön tuomion ja 130 vetoumusta on vielä ratkaisematta.

TYÖRIITOJEN SYYT IDÄSSÄ PALJASTUVAT

Kutomoyhtiöt tehneet huikeita voittoja työläisten kärsiessä puutetta

PHILADELPHIA, PA. — (F. P.) New Yorkilaisen Labor Bureau, Inc., United Ttextile Workersin Philadelphian piirineuvostolle keräämät tilastot osottavat, että viimeisten viiden vuoden aikana tekivät Philadelphian 625 kutomoyhtiötä voittoa yli 500,000,000 miljoonan dollarin, työläisten keskimääräisen palkkatason ollessa ainoastaan 411 dollaria vuodessa v. 1915 ja 943 dollaria vuodessa v. 1920.

Tämän viiden vuoden aikana näissä tehtaissa työskennelleet 60,000 työläistä "kärsivät äärimmäistä puutetta", toimiston väitöksen mukaan.

Vuoden 1915 keskimääräinen palkkataso oli enempää kuin puolta pienempi Philadelphian kunnallisen tilastotoimiston arvioimaa alinta tasoa, minkä työläisperhe tarvitsee kunnollisesti eläkseen.

Palkat kohosivat joka vuosi, mutta elinkustannukset kohosivat enemmän. V. 1919 oli palkkataso Philadelphian myllyissä kohonnut 934 dollariin vuodessa, kohtalaisen elämisen kustannuksien kohotessa 1,803 dollariin.

Raportissa sanotaan, että palkat v. 1920 itse asiassa alenivat, johtuen se useiden myllyjen sulkemisesta ja siitä johtuneesta työttömyydestä, joka nyt arvioidaan noin 80 prosentiksi koko työalalla. Vuoden 1920 keskimääräiseksi palkkatasoksi arvioidaan 900 dollaria, ollen se 1,040 dollaria alempana laskettua elintasoa. Nykyisen tilanteen väitetään olevan pahimman viime 10 vuoden ajalla ja "synnyttävän epätoivoa kutomotyöläisten enemmistön keskuudessa."

Tilastojen avulla todistetaan, että myllyjen omistajat olisivat voineet poistaa kurjuuden kutomotyöläisten keskuudesta käyttämällä voittojaan palkkojen korotukseen. Laskemalla kuusi prosenttia kaikille sijotuksille ja jälellejäämän työläisten palkkojen korotukseen olisi v. 1918 voitu maksaa työläisille 792 dollarin asemasta 3,249 dollaria. Samanlaisia vertailuja on tilastoissa tehty joka vuodelta, joten mahdollisen korotuksen summaksi työläisille olisi tullut 7,739 dollaria jokaiselle työläiselle.

SAKSAN HALLITUS SEKAANTUU BERGDOLLIN JUTTUUN

BERLIINI, tammik. 29 p. — Ulkoministerjön toimesta on ryhdytty tutkimaan äsken Eberbachissa tehtyä yritystä ryöstää rikas amerikalainen karkkoilija Grover Cleveland Bergdoll, jota yritystä olivat johtamassa Charles Neaf, Baltimoresta ja Frank Zimmer, Denveristä. Tapahtumasta uhkaa sukeutua kansainvälinen juttu.

Zimmerin kerrotaan sanoneen, että hän ja hänen kumppaninsa toimivat Koblenzissa olevan amerikalaisten joukkojen komentajan määräysten mukaan yrittäessään ryöstää Bergdollin ja että heillä oli saksalaisten viranomaisten Koblenzissa heille antamat paperit. Aiemmin tulleet tiedot kertoivat miesten ryhtyneen tuohon toimeen omasta aloitteestaan, toivossa saada luvattu 60,000 dollarin palkkio B:n vangitsemisesta.

Kaikki miehet (kaksi amerikalaista ja neljä saksalaista), jotka ottivat osaa tuohon ryöstöyritykseen, on vangittu. He olivat asestettuja ja heillä oli kloroformia ja käsiraudat. Tästä voi vielä kehkeytyä juttu, jonka selvittely ei ole mikään helppo tehtävä.

SELLAINEN ON KAPITALISTINEN JÄRJESTELMÄ

REGINA, Sask., Canada, tammik. 29 p. — (F.P.) — Huolimatta siitä, että Kiinassa kymmenet miljoonat ihmiset kärsivät nälkää ja että siellä on jo satoja kuollut nälkään, sieltä lähetetään laivanlastittain munia Yhdysvaltoihin. Canadian Pacific rautatien juna, jossa oli 25 vaunua ja niissä 4,500,000 Kiinasta tuotua munaa, meni äskettäin Reginan lävitse matkallaan Vancouverista New Yorkiin.

Tuo lähetys munia lähetettiin Canadan kautta, jotta C. P. R. sai tilaisuuden näyttää kuinka paljon nopeammasti se voi kuljettaa sen New Yorkiin kuin yhdysvaltalaiset rautatiet olisivat voineet kuljettaa.